

הנדון: הודעת עובד עקב פרישה מהעבודה

בהמשך לעדכונים השוטפים שאנו מוסרים ללקוחותינו, מצאנו לנכון להסב תשומת ליבכם לכללים החדשים של רשות המיסים, אשר נכנסו לתוקף ביום 1/11/06 באשר לאופן התנהלות של עובדים ומעסיקים בנוגע לטיפול בכספי מענקי הפרישה ו/או הפיצויים המשולמים לעובדים בעת הפרישה מהעבודה.

במסגרת כללים אלו פורסם טופס 161 במתכונת חדשה. הטופס ימולא עם סיום עבודת העובד, כאשר לעובד נצברו זכויות לפיצויים ו/או לקצבה בתקופת העבודה אצל המעביד. האחריות למילוי טופס 161 חלה על המעביד בלבד בין אם הכספים משולמים על ידו במישרין ובין אם הם משולמים ע"י קופות הגמל. מותר למעביד להיעזר בקופת הגמל או ביועץ מקצועי במילוי הטופס אולם האחריות באשר לנכונות הפרטים חלה על המעביד. המעביד יפרט את המשכורת האחרונה לצורכי חישוב המענק ואת כל הזכויות שצבר העובד בתקופת העבודה אצלו. המעביד אינו אחראי לדווח על זכויות שהעובד צבר אצל מעביד נוסף באותה תקופה.

בנוסף, נוספו נספחים חדשים וביניהם טופס 161 א' (הודעת עובד עקב פרישה מעבודה). על פי המצב כיום ובשונה מהעבר, עובד אינו יכול לקבל לידיו כספי פיצויים ללא ניכוי מס במקור בשיעור 49%, בין אם שולמו לו ישירות על ידי המעביד ו/או על ידי העברת הבעלות על הכספים שנצברו בקופות לבעלותו, אם לא דאג למלא טופס 161 א'.

טופס 161 א' - הודעת עובד עקב פרישה מעבודה:

1. מילוי טופס 161 א' הינו באחריותו של העובד. בעת פרישה מעבודה, עובד הזכאי לפיצויים או לקצבה חייב למלא טופס זה על מנת ליהנות מפטור ממס למענק או לקצבה. אם העובד לא ימלא את הטופס גם בקשתו לרצף קצבה או פיצויים לא תענה.
2. העובד רשאי להיעזר במעביד, ביועץ מקצועי או בנותני האישורים במשרד השומה. העובד הפורש ימלא פרטים על תשלומים וזכויות שצבר בגין עבודות אחרות, בין אם קודמות לתקופת העבודה ממנה פרש לאחרונה ובין אם בתקופה חופפת.
3. כמו כן, רשאי העובד לבקש בטופס, בין היתר, מפקיד השומה, להגדיל את הפטור למענק עד לגובה 150% מסכום המענק או עד לתקרת הפטור - לפי הנמוך. הגדלת הפטור תינתן רק למי שלא שולם עבורו לקופה לקצבה מקיפה בגין שנות העבודה בשלהן משולם המענק.
4. המעביד רשאי לחשב בעצמו את סכום המענק הפטור ממס ואת סכום הניכוי מחלק המענק החייב, רק אם העובד המציא לו עותק מטופס 161 א' ואם על פי הצהרת העובד לא היו לו פרישות נוספות ממעבידים אחרים, בתקופת העבודה אצל המעביד. אם היו פרישות נוספות, חובה להפנות את העובד לפקיד השומה.
5. המעביד רשאי לחשב בעצמו את סכום הפטור והניכוי במקור, גם אם המענק משולם על ידי גורם אחד נוסף (קופת גמל) והוא רשאי להורות לקופה, מהו המס שעליה לנכות במקור. אם המענק משולם על ידי יותר מגורם אחד - ככלל, חובה על המעביד להפנות את העובד לחישוב הפטור על ידי מי שמוסמך לערוך תיאום מס.
6. חשוב לציין, כי המעביד חייב להעביר את טופס 161 א' לפקיד השומה ביחד עם טופס 161, גם כאשר הוא חישב בעצמו את הפטור ו/או את ניכוי המס מהמענק.
7. על מנת להביא את הדבר לידיעת העובדים אנו ממליצים לצרף למכתב סיום העסקה שניתן לעובד מכתב נוסף, עליו אף יחתום העובד, המבהיר דברים אלו ומנחה את העובד כיצד לפעול בעת פרישתו. המלצה לנוסח מכתב כאמור מצ"ב למכתבנו זה.
8. בכל מקרה אנו מציעים כי נוסח המכתב ייבדק ויתואם עם סמנכ"ל הכספים ו/או חשב החברה.

בכבוד רב,

ע. כרמי-ברק, עו"ד
שנהב, אלוט, קונפורטי ושבט